

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Güne Başlama ve Günü Değerlendirme Zamanlarında Yaptıkları Uygulamalarının İncelenmesi¹

Investigation of the Practices of Preschool Teachers in Circle Time and Daily Evaluation Time

Büşra Aleyna DİNÇKURT², Oğuz Serdar KESİCİOĞLU³

• **Geliş Tarihi:** 8 Haz. 2020

• **Kabul Tarihi:** 18 Eyl. 2020

• **Yayın Tarihi:** 30 Eyl. 2020

To cite this article: Dinçkurt, B. A., Kesicioğlu, O. S. (2020). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Güne Başlama ve Günü Değerlendirme Zamanlarında Yaptıkları Uygulamalarının İncelenmesi, Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi. Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi, 5:2, 37-62. **DOI:** 10.37754/ 749587.2020.523

Öz

Araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin güne başlama ve günü değerlendirme zamanlarında yaptıkları uygulamalarının ayrıntılı bir şekilde belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla araştırmada “tarama modeline” uygun olacak şekilde planlanmıştır. Araştırma Giresun il merkezinde bulunan milli eğitime bağlı anaokullarında görev yapan okul öncesi öğretmenleri üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu belirlemek için “Kolay Ulaşılabilir Durum Örneklemesi” kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak “Güne Başlama ve Günü Değerlendirme Gözlem Formu” kullanılmıştır. Veriler gözlem tekniği ile toplanmıştır. Araştırmanın verilerini toplamak için iki araştırmacı tarafından 20 hafta boyunca haftada iki kez olmak üzere toplam 80 gözlem yapılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin güne başlama zamanında en çok yaptığı uygulamaların *çocuklarla selamlaşma, gelmeyen çocukları belirleme, şarkı söyleme vb. etkinlikler yapma, çocukların duygu durumları hakkında sohbet etme*, günü değerlendirme zamanında en çok yaptığı uygulamaların ise *çocuklar ile vedalaşma, olumlu davranışların dönütünü sağlama, bir araya toplama, hatırlatmalar yapma* olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, güne başlama, günü değerlendirme

Abstract

The research aims at determining in detail the practices of preschool teachers in circle time and daily evaluation time. For this purpose, this study has been planned according to the “survey model”. The research was conducted on the preschool teacher that work in the kindergartens that are affiliated with the department of national education in the City Centrum of Giresun. "Convenience Sampling" was used for determining the study group of the research. "Circle Time and Daily Evaluation Time Observation Form" was used as the data-gathering tool. The data were gathered by using the observation technique. For a period of 20 weeks, two researchers have performed two observations a week, which total 80, in order to gather data for the research. Content analysis was used for analyzing the gathered data. The research showed that the activities most performed by preschool teachers in circle time included *saluting the children, determining the children that are absent, singing etcetera, chatting about the emotional statuses of children; and the ones that they most performed*

1 "Bu çalışma birinci yazarın “Okul Öncesi Eğitimde Araştırma” dersi kapsamında hazırlanan çalışmasından üretilmiştir."

2 Okul Öncesi Öğretmeni, Türkiye, aleyna_0598@hotmail.com

3 Doç. Dr., Giresun Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı, Türkiye, kesiciogluserdar@gmail.com

in daily evaluation time included saying goodbye to children, providing feedback about positive behaviors, getting together and making reminders.

Key words: Preschool, circle time, daily evaluation time

Giriş

Okul öncesi dönem çocuklar için geliştirilen okul öncesi eğitim programı da okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların zengin öğrenme deneyimleri aracılığıyla sağlıklı büyümelerini; tüm gelişim alanlarında ve özbakım becerilerini en üst düzeye ulaşmasını ve ilkokula hazır bulunmalarını sağlamayı amaçlamaktadır (MEB, 2013). 2013 yılında okul öncesi eğitim programında bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerden biride günlük eğitim akışına yer verilmesidir. Okul öncesi eğitim programında yer alan günlük eğitim akışı, öğretmenin gün içerisinde yer vereceği etkinlikleri kapsayan bir plandır ve güne başlama zamanı, oyun zamanı, etkinlik zamanı ve günü değerlendirme zamanı, beslenme ve dinlenme zamanı gibi günlük rutin etkinlikleri içermektedir. Okul öncesi eğitim programına 2013 yılında yapılan son güncellemelerde “Güne Başlama Zamanı” ve “Günü Değerlendirme Zamanı” eklenmiştir. Güne başlama zamanı çocukların ve öğretmenlerin oturma düzeninden dolayı dünyada *çember zaman (circle time)* olarak tanımlanan fikirlerin paylaşıldığı, sosyal ve duygusal gelişimi sağlayan etkinlikler ve oyunlara yer verilen sınıf etkinlik süreci olarak tanımlanmaktadır (Lang, 1998; Lown, 2002). Bu zaman dilimine *Head Start, Waldorf, High Scope, Reggio Emilio, Montessori* gibi birçok yaklaşımda farklı isim ve uygulamalarla yer verildiği görülmektedir (Edwards ve Gandini, 2018; Epstein ve Hohman, 2012; Powell, 2013; Isaacs, 2018; Nicol ve Taplin, 2017). Bu zaman diliminde isteyen herkese sıra gelmesi, sırası gelen herkesin fikrini ifade edebilmesi, bir başkası konuşurken dinlenmesi, konuşan kişiye müdahale edilmemesi, konuşmak istenmediği zaman geçilmesi, tüm katılımcılar arasında göz teması bulunması gibi kurallara dikkat edilmesi gerekmektedir (Bliss ve Tetley, 2006).

MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programında çember zamanının yerini alan güne başlama zamanı almıştır. Güne başlama zamanı özellikle okul yaşamına uyum sağlamada önemli bir rol oynamaktadır. Okulda güne başlama zamanının etkili kullanılması çocuğun gün içinde yapılacak etkilere katılımını artırmakta, dikkatini yoğunlaştırmasını sağlamakta, sosyal duygusal gelişimini desteklemekte, gruba uyumunu sağlamasına ve sınıf kurallarını anlamasına yardımcı olmaktadır. Aynı zamanda çocuğun sırasını bekleme, dinleme, alışkanlıklarını kazanmasına, ve çocuğun okula getirdiği kaygılardan kurtulmasına yardımcı olacaktır (Amigues ve Zerbato-Poudou, 2000; Aydın, Şentürk ve Duran; 2018; Bogaert ve Delmarle, 2006; Delalande, 2001, Akt: Akgün, 2013; Gould ve Sullivan, 1999). Akgün (2013) Fransa’da yaptığı araştırmada güne başlangıç zamanlarının çocuğun okul ortamına ayak uydurabilmesi için uygun ve başarılı bir geçiş sağlanmasında önem taşıdığını saptamıştır. Güne başlama zamanında yer verilmesi gereken etkinliklerin çocukların sosyal duygusal gelişimlerini ve uyumlarını desteklemede yararlı olduğu ve sınıf yönetimi adına önemli olduğu sonucuna ulaşmıştır. High/Scope yaklaşımında öğretmenlerin günün başlangıcında mutlaka yer vermesi gereken karşılama ve planlama zamanı MEB (2013) programındaki güne başlama zamanı ile benzerlikler göstermektedir. High/Scope yaklaşımında bu zaman dilimlerinin çocukların okula yumuşak bir geçiş yapmasını, okula uyum sağlamalarını, kendilerini konuşarak ifade etmelerini, sınıftaki merkezlerin ve arkadaşlarının isimlerini öğrenmeleri ve karar verme becerisinin kazandırılmasında son derece önemli olduğu belirtilmiştir (Epstein ve Hohman, 2012; Hohman ve Weikart, 2000).

Literatür incelendiğinde güne başlama zamanının öğretmen ve çocuklar arasındaki iletişimi arttıracak fırsatlar sunduğu görülmektedir (Hanley, Tiger, Ingvarsson ve Cammilleri, 2009).

Uyanık Aktulun ve diğ (2018) öğretmenlerin genel olarak güne başlama zamanına yer verdiklerini ancak Gülay Ogelman (2014) çalışmasında öğretmenlerin günün başlangıç zamanını nitelikli bir şekilde kullanmadıklarını ve öğretmenlerin çocuklarla etkileşime girmeden güne başladıklarını ortaya koymaktadır. Öğretmelerin bu zaman diliminde bilgisayar ya da cep telefonu ile ilgilenmek gibi çocuklarla etkileşimlerini engelleyici tutumlar içinde buldukları ve bu durumun öğretmen-çocuk iletişiminin niteliğini azalttığını belirtmiştir.

High Scope yaklaşımında öğretmenlerin günün sonunda mutlaka yer vermesi gereken hatırlama/değerlendirme zamanı MEB (2013) programındaki günü değerlendirme zamanı ile benzerlikler göstermektedir. Değerlendirme zamanı çocukların gün içinde yaptıkları çalışmalar hakkında düşündükleri ve deneyimlerini öğretmen ve arkadaşlarıyla paylaştıkları zaman dilimidir (Epstein ve Hohman, 2012). Çocukların günlerini planlamaları, planladıklarını uygulamaları ve gün sonunda da yaptıklarını değerlendirmeyi öğrenmeleri önemli bir kazanımdır. Bu nedenle, günün sonunda yine bütün grup bir araya toplanarak günün değerlendirilmesi amaçlı sohbet edilir. Değerlendirme sonucunda çocuğun gelişimsel durumu ile ilgili olarak hangi gelişim alanında neyi yapıp neyi yapamadığı, yapabildiklerini ne ölçüde yaptığı ortaya çıkmaktadır. Öğretmen, gün sonunda, o günü değerlendirme zamanında yaptığı çalışmaları ve etkinliklerin değerlendirilmesinden elde ettiği sonuçları dikkate alarak çocukların, programın ve kendisinin değerlendirmesini günlük eğitim akışının genel değerlendirme bölümüne yazar. Öğretmen çocukların çalışmaları hakkında sorular sorarak değerlendirmeyi genişletebilir. Günü değerlendirme zamanında elde edilen değerlendirme sonuçlarının da öğretmen tarafından rapor haline getirilerek aile ile paylaşılması değerlendirme sürecini etkili kılmakta ve günü değerlendirme zamanının da bu paylaşımları olumlu yönde desteklediği ve kolaylaştırdığı söylenebilmektedir Değerlendirme sürecinde drama, resim, oyun, anlatma gibi çeşitli yöntemler kullanılabilir. Günü değerlendirme drama, soru-cevap, bellek kartları kullanılabilir; resim yapılabilir, afiş/poster hazırlanabilir, etkinlikle ilgili çekilen fotoğraflar çocuklarla incelenebilir; çocuklar etkinlikle ilgili konuşabilir. Burada asıl amaç çocuğu etkin olarak değerlendirme sürecine katmak ve elde ettiği veriler doğrultusunda eğitim sürecinin planlanmasıdır (Deniz ve Yükselen, 2015; MEB, 2013; Sapsağlam, 2013; Weikart ve Schweinhart, 2005).

Güne başlama ve günü değerlendirme zamanlarının yukarıda belirtilen önemine ve programda her gün yer verilmesi gerekliliğine rağmen öğretmenlerin uygulamada çok fazla yer vermedikleri görülmektedir. Güne başlama zamanında en çok yaşanan çocukların aynı anda okula gelmeyişinin en büyük sorun olduğunu belirtmiştir. Çocukların farklı zamanlarda sınıfa gelmesi nedeniyle ilk başta yapılması ön görülen güne başlama zamanının oyun zamanından sonra kısmen yapıldığı belirlenmiştir (Aslan ve Uygun, 2009; Yıldız, 2019). Benzer şekilde Tuğrul ve diğ (2019) güne başlama zamanında bir-iki saat süreyle serbest oyuna yer verdikleri ve çocukların çoğunlukla okul bahçesinde zaman geçirdiklerini belirtmişlerdir. Aslan ve Uygun (2009) zaman kalmaması ve ailelerin çocuklarını almaya erken gelmeleri nedeniyle günü değerlendirme zamanının çok nadir yapıldığı, araştırmaları süresince sadece bir kez günü değerlendirme zamanı uygulandığını saptamışlardır. Değerlendirme zamanına vakit kalmadan çocukların servisleri değerlendirme gelmekte ve çocuklar evlerine gittiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin günlük eğitim akışı içinde hangi süreçte sorun yaşadıkları ile ilgili görüşleri incelendiğinde, ilçede ve ilde görev yapan öğretmenlerin en çok günü değerlendirme sürecinde sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Türkiye’de yapılan diğer çalışmalar incelendiğinde günü değerlendirme zamanına ilişkin görüşlerin paralellik gösterdiği bu zaman dilimine önem verildiği ancak uygulama oranının düşük olduğu görülmektedir (Aydemir, 2018; Işık, 2015; Yıldız, 2019). Bu bilgilerden hareketle bu

araştırmada MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda yer alan güne başlama ve günü değerlendirme zamanlarında yapılması gereken uygulamaların incelenmesi araştırmanın problem durumunu oluşturmaktadır. Bu problem durumuna ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır;

1. Okul öncesi öğretmenlerinin güne başlama zamanında yaptıkları uygulamaların dağılımı nasıldır ve kullandıkları uygulamalar nelerdir?
2. Okul öncesi öğretmenlerinin günü değerlendirme zamanında yaptıkları uygulamaların dağılımı nasıldır ve kullandıkları uygulamalar nelerdir?

Materyal ve Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin güne başlama ve günü değerlendirme zamanlarında yaptıkları uygulamalarının ayrıntılı bir şekilde belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla araştırma “tarama modeline” uygun olacak şekilde planlanmıştır. Bu araştırma, mevcut durumu sorgulayan betimsel bir araştırmadır. Okul öncesi öğretmenlerinin güne başlama ve günü değerlendirme zamanlarında yaptıkları uygulamaları belirlemek için tarama modelinden yararlanılmıştır. Betimsel tarama modelinde, belli bir zaman kesiti içinde çok sayıda denek ve objeden elde edilen verilerin analizi ile araştırma problemine veya problemlerine cevap aranır (Arseven, 2001; Karasar, 2010).

Çalışma Grubu

Araştırma Giresun il merkezinde bulunan milli eğitime bağlı anaokullarında görev yapan okul öncesi öğretmenleri üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu belirlemek için “Kolay Ulaşılabilir Durum Örnekleme” kullanılmıştır. Katılımcılara kolay bir şekilde ulaşarak zaman, enerji ve maddi kaynak tasarrufu sağlayarak araştırmaya hız ve pratiklik kazandırması açısından bu örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu nedenle, kolay ulaşılabilen anaokullarında görev yapan 10 okul öncesi öğretmenleri araştırmaya alınmış ve sınıflarında gözlem yapılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2009).

Tablo 1. Çalışma Grubunda Bulunan Öğretmenlerin Mesleki Yıl, Mezuniyet Durumu Ve Sınıflarının Mevcuduna Göre Dağılımları

Sınıf No	Mesleki Yıl	Mezuniyet Durumu	Sınıf Mevcudu
Sınıf 1	10	Lisans	13
Sınıf 2	5	Lisans	17
Sınıf 3	13	Lisans	16
Sınıf 4	10	Lisans	18
Sınıf 5	10	Lisans	23
Sınıf 6	10	Açıköğretim	15
Sınıf 7	11	Lisans	25
Sınıf 8	10	Açıköğretim	25
Sınıf 9	10	Lisans	22
Sınıf 10	11	Lisans	22

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak okul öncesi eğitim programının günlük eğitim akışında yer alan güne başlama ve günü değerlendirme zamanlarının uygulamalarını belirlemeye yönelik “Güne Başlama ve Günü Değerlendirme Gözlem Formu” kullanılmıştır. Gözlem formunun oluşturulmasında öncelikle literatür taraması gerçekleştirilmiş, taslak maddeler oluşturulmuştur. Hazırlanan taslak form okul öncesi eğitim alanında çalışmaları olan üç

öğretim üyesine gönderilmiştir. Uzmanların önerileri doğrultusunda gerekli değişiklikler yapılarak Uzman görüşü doğrultusunda gözlem formuna son şekli verilmiştir. Gözlem formunda; gözlem süreci, güne başlama ve günü değerlendirme zaman dilimlerinde yer verilmesi gereken etkinlikler gibi gözleme ilişkin genel bilgiler yer almaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırma verileri 2019-2020 eğitim-öğretim yılının güz döneminde toplanmıştır. Veriler gözlem tekniği ile toplanmıştır. Gözlem, herhangi bir ortamda ya da kurumda oluşan davranışı ayrıntılı olarak tanımlamak amacıyla kullanılan bir yöntemdir. Gözlem, davranışı doğrudan ve doğal çevresinde gözlemeleme imkanı sunduğundan dolayı bu araştırmanın amacına en uygun veri toplama tekniğidir (Büyüköztürk ve diğ., 2014; Yıldırım ve Şimşek, 2009). Araştırmanın verilerini toplamak için iki araştırmacı tarafından 20 hafta boyunca haftada iki kez olmak üzere toplam 80 gözlem yapılmıştır. Toplamda seksen gözlem verisi elde edilmiştir. Her araştırmacı farklı bir sınıfta gözlem yapmıştır. Gözlemler araştırmacılar tarafından doğal süreç içerisinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılar gözlem formunda ilgili maddeyi evet veya hayır olarak işaretlemiştir.

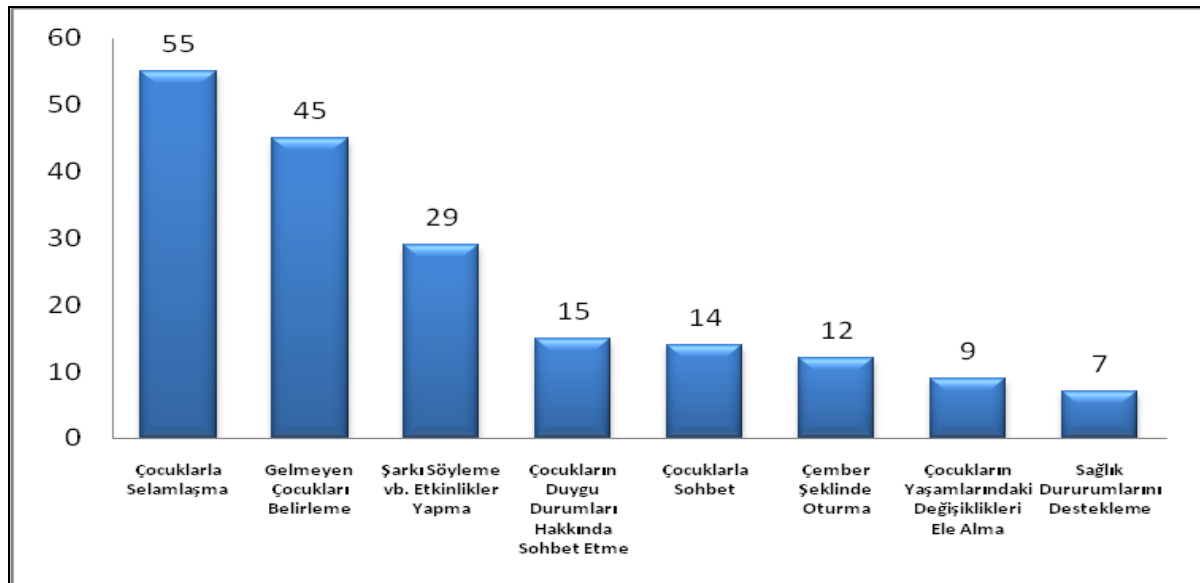
Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır. (Yıldırım ve Şimşek, 2009). Bu çalışmada da elde edilen veriler her bir öğretmen için ayrı ayrı kodlama yapılarak analiz edilmiştir. Bu doğrultuda elde edilen kodlar öncelikli olarak tablolaştırılmış ve sonrasında sayı (n) değerleri verilerek yorumlanmıştır.

Bulgular

Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular: Bu bölümde güne başlama zamanına ilişkin bulgulara yer verilecektir. İlgili bulgular Şekil 1-9 arasında verilmiştir

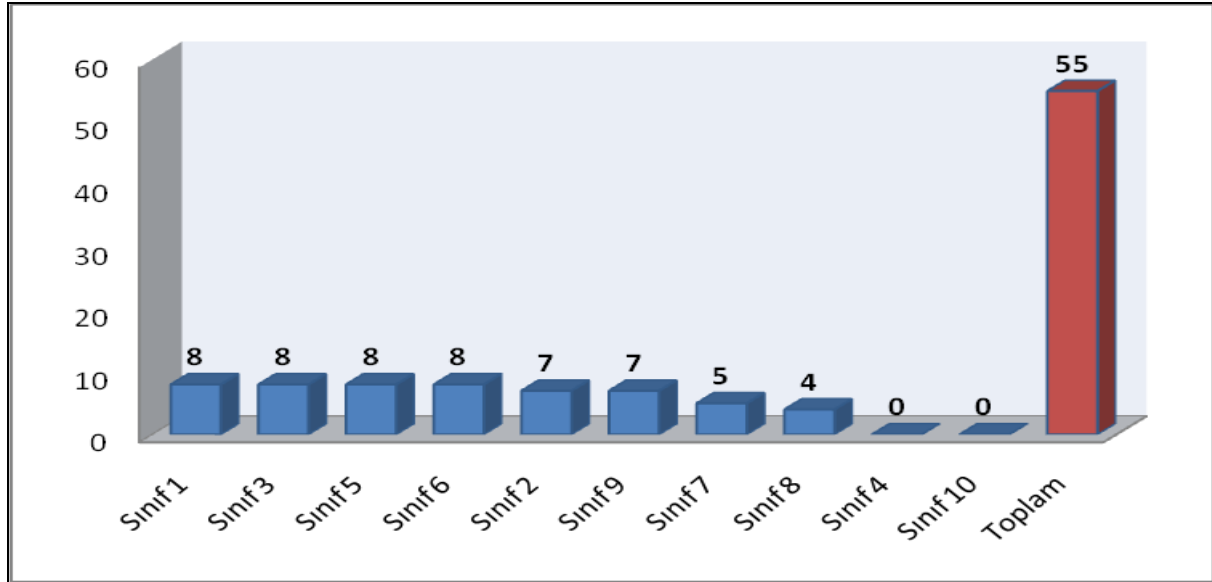
Şekil 1. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Güne Başlama Zamanında Yaptıkları Uygulamaların Dağılımı

Şekil 1 incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerinin güne başlama zamanında en çok yaptığı uygulamalar “çocuklarla selamlaşma” (n=55), “gelmeyen çocukları belirleme” (n=45), “şarkı söyleme vb. etkinlikler yapma” (n=29), “çocukların duygu durumları hakkında sohbet etme” (n=15), “çocuklarla sohbet” (n=14), “çember şeklinde oturma” (n=12), “çocukların

yaşamlarındaki değişiklikleri ele alma” (n=9), “sağlık durumlarını destekleme” (n=7) olarak sıralanmaktadır.

Şekil 2. Güne Başlama Zamanında Öğretmen ve Çocukların Birbiri İle Selamlaşma Durumlarına Göre Dağılımı

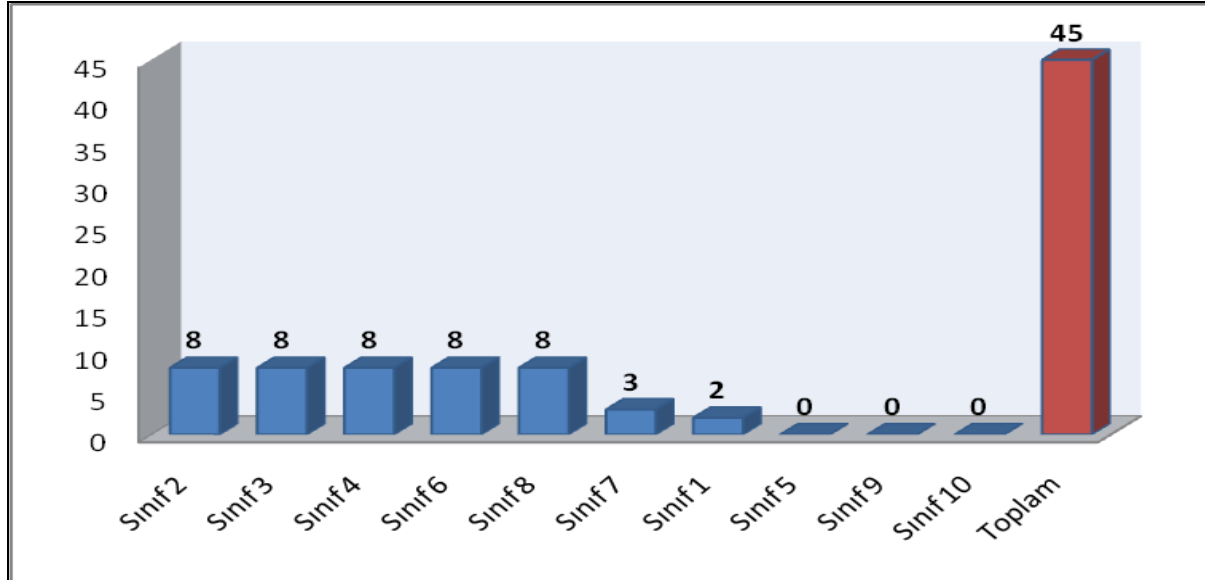
Şekil 2 incelendiğinde güne başlama zamanında öğretmenlerin “Öğretmen ve çocuklar birbiri ile selamlaşır” yönergesini sınıf 1, sınıf 3, sınıf 5 ve sınıf 6 (n=8), sınıf 2 ve sınıf 9 (n=7), sınıf 7 (n=5), sınıf 8 (n=4) kez uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 2. Güne Başlama Zamanında Öğretmen ve Çocukların Birbiri İle Selamlaşırken Kullandıkları Uygulamalar

Uygulama	n
Adı ile hitap ederek selamlama (günaydın, hoş geldin, nasılsın)	37
Şarkı söyleyerek selamlama	12
Sarılarak selamlama	6

Tablo 2’ incelendiğinde öğretmen ve çocukların birbiri ile selamlaşırken “adı ile hitap ederek selamlama” (n=37), “şarkı söyleyerek selamlama” (n=12) ve “sarı olarak selamlama” (n=6) temalarını kullandıkları görülmektedir.

Şekil 3. Güne Başlama Zamanında Okula Gelmeyen Çocukların Belirlenme Durumuna Göre Dağılımı

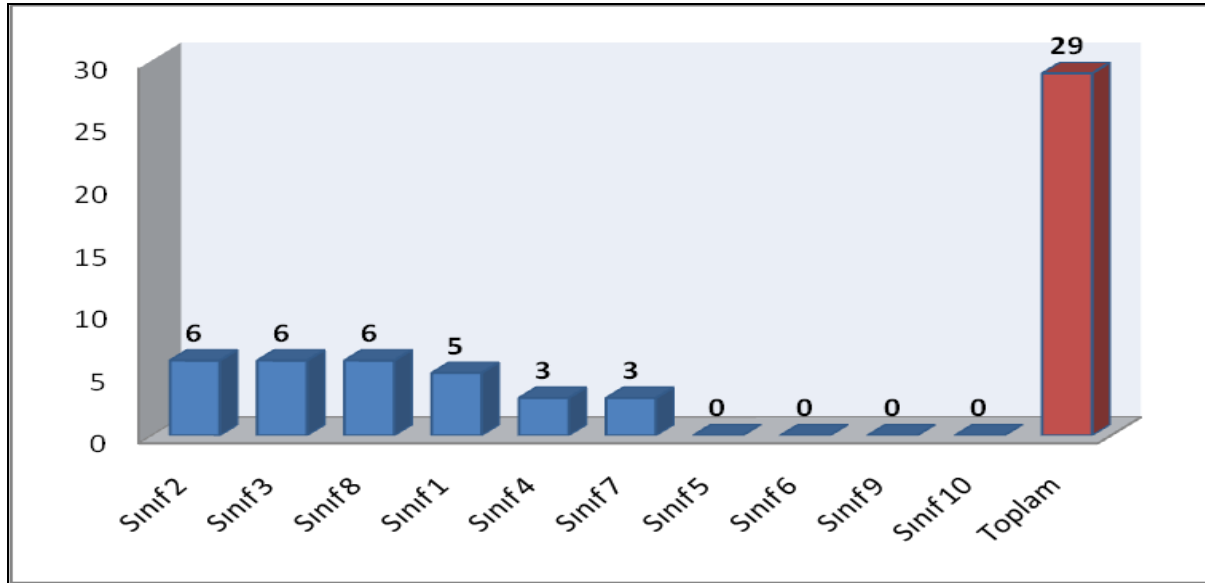
Şekil 3 incelendiğinde güne başlama zamanında öğretmenlerin “Okula gelmeyen çocuklar belirlenir” yönergesini sınıf 2, sınıf 3, sınıf 4, sınıf 6 ve sınıf 8 (n=8), sınıf 7 (n=3), sınıf 1 (n=2) kez uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 3. Güne Başlama Zamanında Okula Gelmeyen Çocukların Belirlenmesinde Kullanılan Uygulamalar

Uygulama	n
Listeden kontrol ile belirleme	28
Çocuklar ile birlikte belirleme	17

Tablo 3’ incelendiğinde okula gelmeyen çocukların belirlenmesinde “listeden kontrol ile belirleme” (n=27), “çocuklar ile birlikte belirleme” (n=17) uygulamalarını kullandıkları görülmektedir.

Şekil 4. Güne Başlama Zamanında Şarkı Söyleme, Öykü Anlatma Gibi Etkinliklerin Yapılma Durumu

Şekil 4 incelendiğinde güne başlama zamanında öğretmenlerin “Şarkı söyleme, öykü anlatma, parmak oyunu gibi etkinlikler yapılır” yönergesini sınıf 2, sınıf 3, sınıf 8 (n=6), sınıf 1 (n=5), sınıf 4 ve sınıf 7 (n=3) kez uyguladıkları görülmektedir.

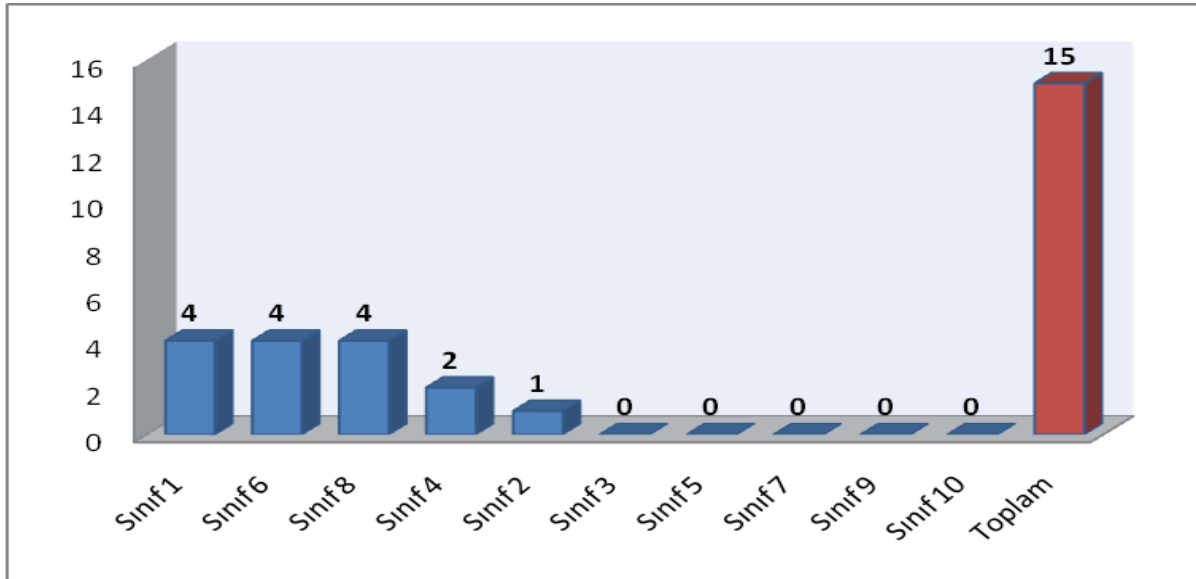
Tablo 4. Güne Başlama Zamanında Şarkı Söyleme, Öykü Anlatma Gibi Etkinlikler Yapılırken Kullanılan Uygulamalar

Uygulama	n
Öğretmen ve çocukların aktif katılımı ile etkinlik yapma (Öğretmen şarkıyı, parmak oyununu söyler çocuklar dinledikten sonra tekrar ederler. Öğretmen hikayeyi anlatır, şiiri okur çocuklara sorular yönelterek dönüt alır)	21
Bilgisayar destekli etkinlik yapma (İnternet aracılığı ile şarkı, hikaye vb. dinletme)	8

Tablo 4’ incelendiğinde şarkı söyleme, öykü anlatma, parmak oyunu gibi etkinlikler yapılırken “öğretmen ve çocukların aktif katılımı ile etkinlik yapma” (n=21), “bilgisayar destekli etkinlik yapma” (n=8) kullanıldığı görülmektedir.

Şekil 5. Güne Başlama Zamanında Çocukların Duygu Durumları Hakkında Sohbet Edilme Durumuna Göre Dağılımı

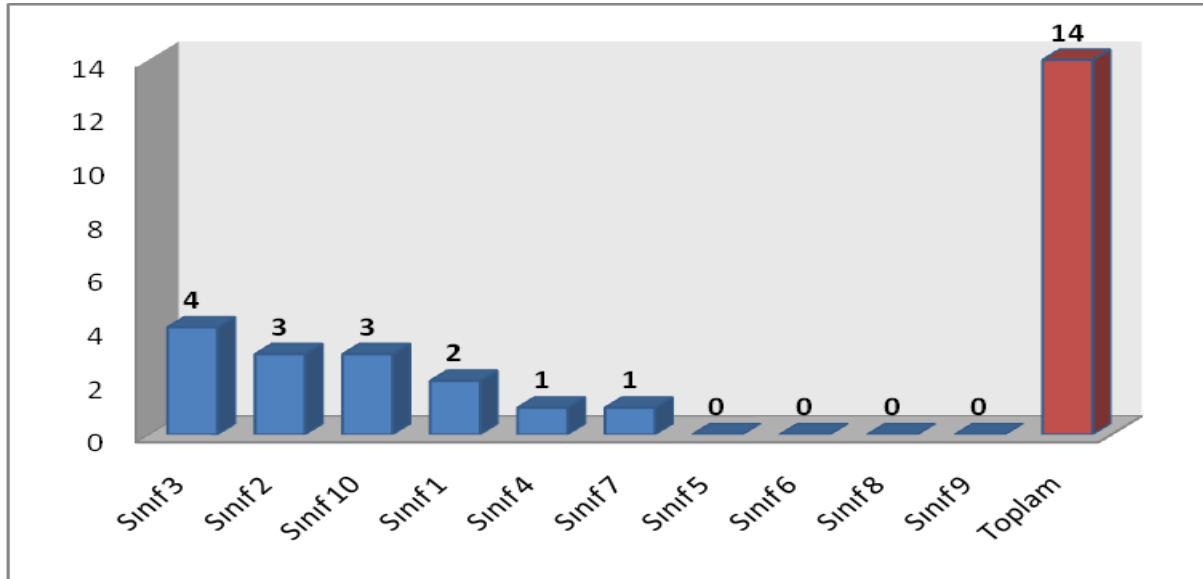
Şekil 5 incelendiğinde güne başlama zamanında öğretmenlerin “Çocukların o günkü duygularını hakkında sohbet edilir” yönergesini sınıf 1, sınıf 6 ve sınıf 8 (n=4), sınıf 4 (n=2), sınıf 2 (n=1) kez uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 5. Güne Başlama Zamanında Çocukların Güne İlişkin Duygu Durumları Hakkında Sohbet Ederken Kullanılan Uygulamalar

Uygulama	n
Çocukların duygularını ifade etmelerini isteyerek sohbet etme (Özellikle mutsuz, ağlayan, sessiz, enerjisi düşük olan çocuklar)	8
Çocuklara nasıl olduklarını sorarak sohbet etme	7

Tablo 5’ incelendiğinde çocukların o günkü duygularını hakkında sohbet ederken “çocukların duygularını ifade etmelerini isteyerek sohbet etme” (n=8), “çocuklara nasıl olduklarını sorarak sohbet etme” (n=7) uygulamalarını kullandıkları görülmektedir.

Şekil 6. Güne Başlama Zamanında Öğretmenin Çocuklar İle Sohbet Etme Durumlarına Göre Dağılımı

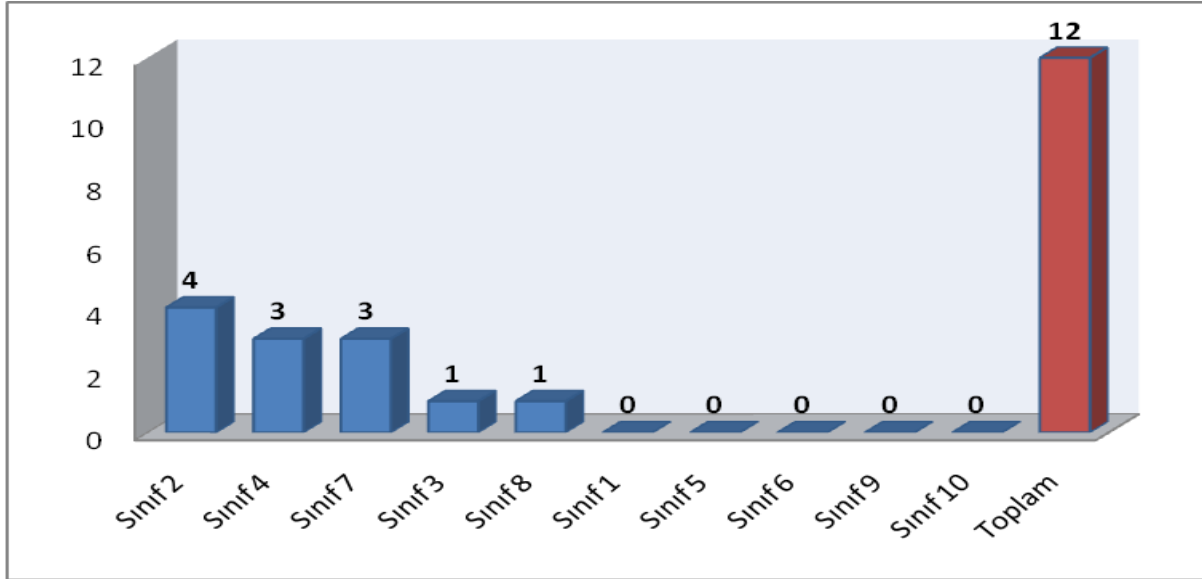
Şekil 6 incelendiğinde güne başlama zamanında öğretmenlerin “Öğretmen çocuklar ile sohbet eder” yönergesini sınıf 3 (n=4), sınıf 2 ve sınıf 10 (n=3), sınıf 1 (n=2), sınıf 4 ve sınıf 7 (n=1) kez uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 6. Güne Başlama Zamanında Öğretmenin Çocuklar İle Sohbet Ederken Kullandığı Uygulamalar

Uygulama	n
Hava durumu hakkında sohbet etme (Havanın o günkü durumu, mevsimler, aylar)	7
Haftanın günleri hakkında sohbet etme	3
Okula gelene kadar neler yapıldığı ile ilgili sohbet etme	2
Çocukların okula kim ile/ ne ile geldiği hakkında sohbet etme	2

Tablo 6’ incelendiğinde öğretmenin çocuklar ile sohbet ederken “hava durumu hakkında sohbet etme” (n=7), “haftanın günleri hakkında sohbet etme” (n=3), “okula gelene kadar neler yapıldığı ile ilgili sohbet etme” (n=2), “çocukların okula kim ile/ ne ile geldiği hakkında sohbet etme” (n=2) uygulamalarını kullandıkları görülmektedir.

Şekil 7. Güne Başlama Zamanında Çember Şeklinde Oturma Durumlarının Dağılımı

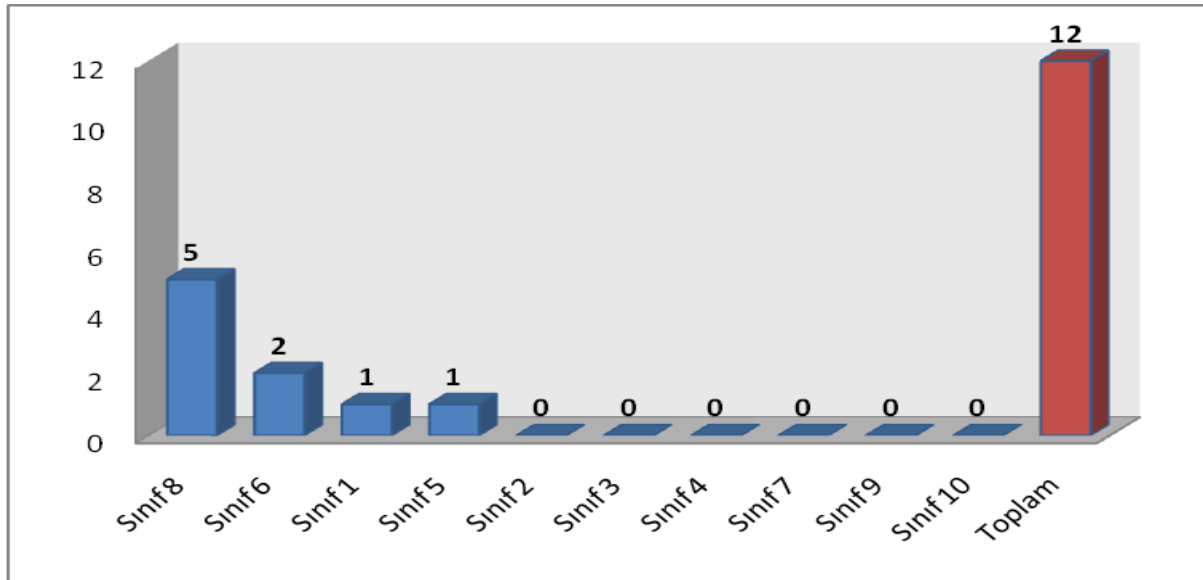
Şekil 7 incelendiğinde güne başlama zamanında öğretmenlerin “*öğretmen ve çocuklar sınıfın veya bahçenin uygun bir yerinde çember şeklinde otururlar*” yönergesini sınıf 2 öğretmenin (n=4), sınıf 4 ve sınıf 7 (n=3), sınıf 3 ve sınıf 8 (n=1) kez uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 7. Güne Başlama Zamanında Çember Şeklinde Oturmada Kullanılan Uygulamalar

Uygulama	n
İşbirliği sağlayarak oturma (çocuklardan sandalyeleri yuvarlak oluşturacak şekilde koymaları ve el ele tutuşarak yuvarlak olup oturmaları istenir)	3
Sınıfın uygun bir alanına toplayarak oturma (minder, halı vb.)	9

Tablo 7’ incelendiğinde öğretmen ve çocukların sınıfın veya bahçenin uygun bir yerinde çember şeklinde oturmalarında “*işbirliği sağlayarak oturma*” (n=9) ve “*sınıfın uygun bir alanına toplayarak oturma*” (n=3) uygulamalarını kullandıkları görülmektedir.

Şekil 8. Güne Başlama Zamanında Çocukların Yaşantılarında Olan Değişikliklerin Ele Alınma Durumlarının Göre Dağılımı

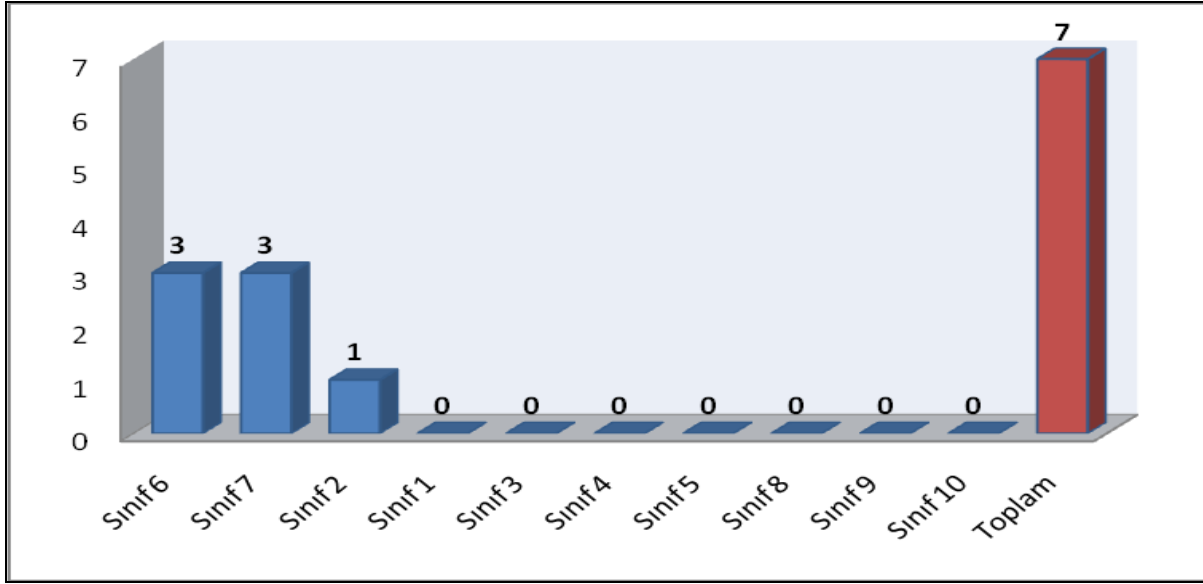
Şekil 8 incelendiğinde güne başlama zamanında öğretmenlerin “çocukların yaşantılarında olan değişiklikler ele alınır” yönergesini sınıf 8 (n=5), sınıf 6 (n=2), sınıf 1 ve sınıf 5 (n=1) kez uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 8. Güne Başlama Zamanında Çocukların Yaşantılarında Olan Değişiklikler Ele Alınırken Kullanılan Uygulamalar

Uygulama	n
Çocukların fiziksel görünümünde meydana gelen değişiklikleri ele alma (Boylarının uzaması, saçlarının kesilmesi, gözlüğü değişen çocuklar)	6
Aile birey sayılarında meydana gelen değişiklikleri ele alma (Yeni doğacak olan kardeşi hakkında çocukla sohbet etme)	2
Okula gelirken kullandıkları araçlardaki değişiklikleri ele alma (Artık servis ile gelmeyen öğrenci ile konuşma)	1

Tablo 8’ incelendiğinde çocukların yaşantılarında olan değişiklikler ele alınırken “çocukların fiziksel görünümünde meydana gelen değişiklikleri ele alma” (n=6), “aile birey sayılarında meydana gelen değişiklikleri ele alma” (n=2), “okula gelirken kullandıkları araçlardaki değişiklikleri ele alma” (n=1) uygulamalarını yapıldığı görülmektedir.

Şekil 9. Güne Başlama Zamanında Çocuklarla Egzersiz Yapılma Durumuna Göre Dağılımı

Şekil 9 incelendiğinde güne başlama zamanında öğretmenlerin “*Vücudun sağlık durumunu destekleyecek egzersizler yapılır*” yönergesini sınıf 6 ve sınıf 7 (n=3), sınıf 2 (n=1) kez uyguladıkları görülmektedir.

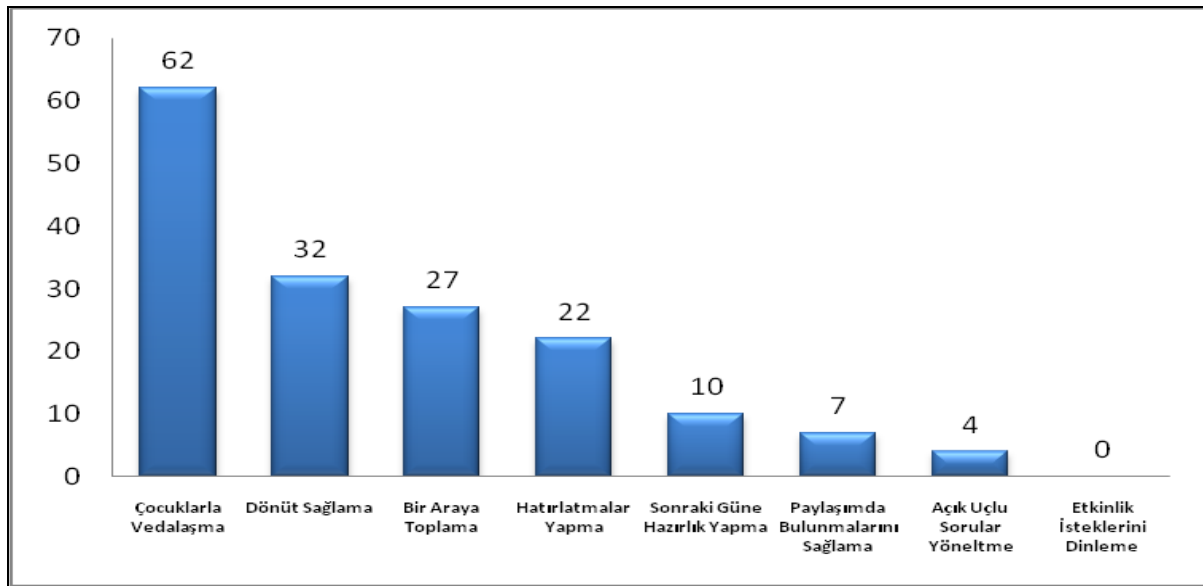
Tablo 9. Güne Başlama Zamanında Egzersizler Yapılırken Kullanılan Uygulamalar

Uygulama	n
Gösterip yaptırma yöntemi ile egzersizler yaptırma (Jimnastik öğretmeni, sınıf öğretmeni, video, şarkı desteği ile yapılan egzersizler)	5
Oyun yöntemi ile egzersizler yaptırma (Bahçe gezisi esnasında yapılan egzersizler, çocuklara özgün spor hareketi buldurarak yapılan egzersizler)	2

Tablo 9 incelendiğinde öğretmenlerin vücudun sağlık durumunu destekleyecek egzersizler yapılırken “*gösterip yaptırma yöntemi ile egzersizler yaptırma*” (n=5), “*oyun yöntemi ile egzersizler yaptırma*” (n=2) uygulamalarını kullandıkları görülmektedir.

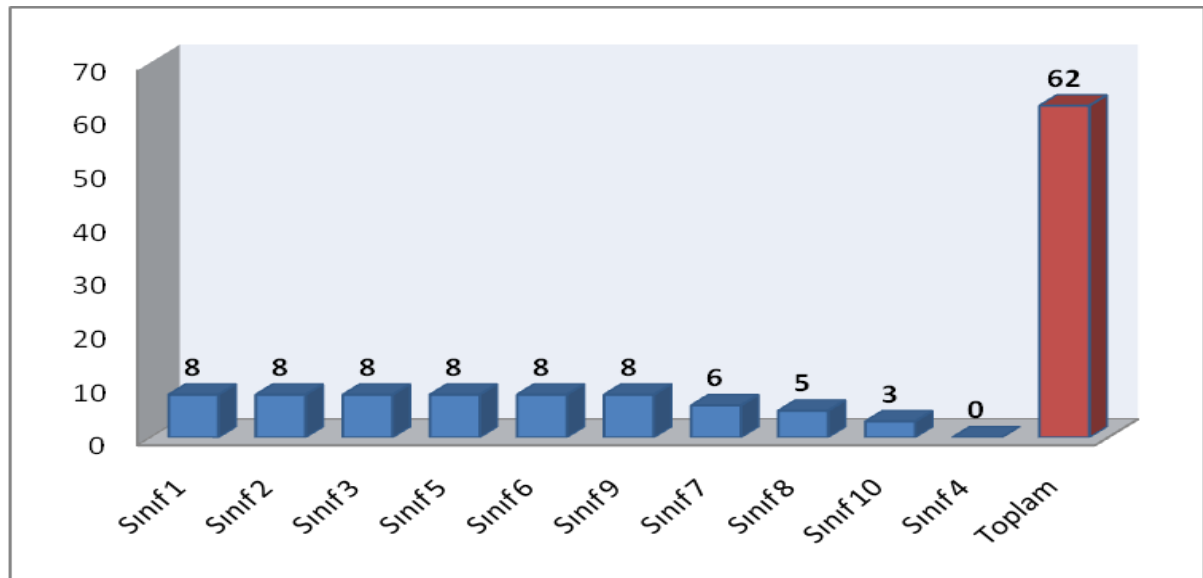
Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular: Bu bölümde günü değerlendirme zamanına ilişkin bulgulara yer verilecektir. İlgili bulgular Şekil 10-16 arasında verilmiştir

Şekil 10. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Günü Değerlendirme Zamanında Yaptıkları Uygulamaların Dağılımı

Şekil 10 incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerinin günü değerlendirme zamanında en çok yaptığı uygulamalar “çocuklar ile vedalaşma” (n=62), “olumlu davranışların dönütünü sağlama” (n=32), “bir araya toplama” (n=27), “hatırlatmalar yapma” (n=22), “sonraki güne hazırlık yapma” (n=10), “paylaşımında bulunmalarını sağlama” (n=7), “açık uçlu sorular yönelme” (n=4), “çocukların etkinlik isteklerini dinleme” (n=0) olarak sıralanmaktadır.

Şekil 11. Günü Değerlendirme Zamanında Öğretmenin Çocuklar İle Vedalaşma Durumlarının Dağılımı

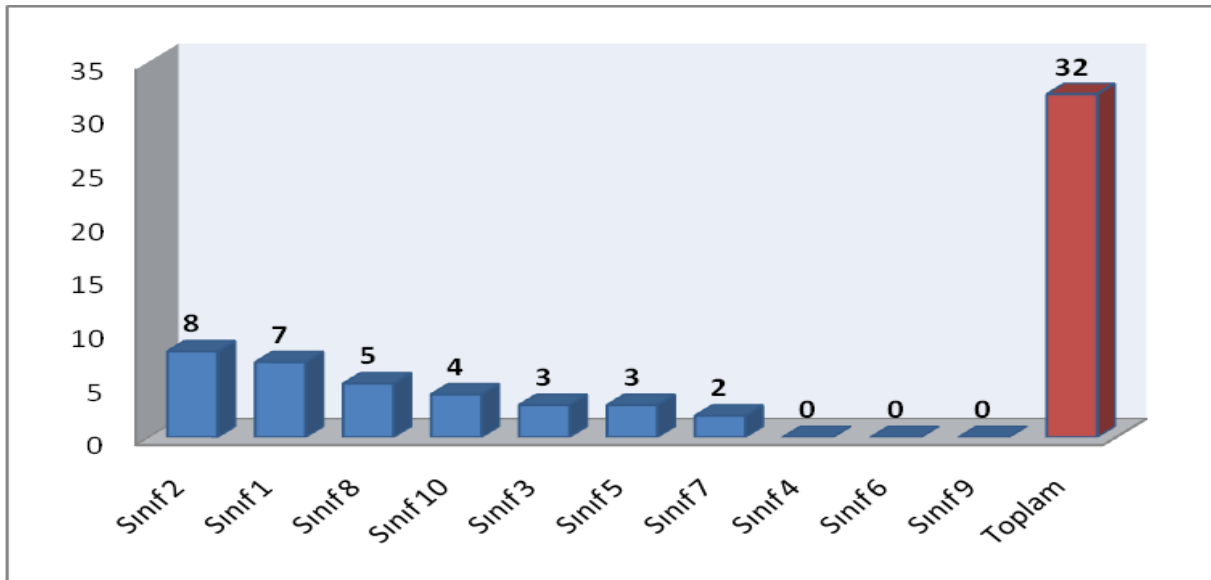
Şekil 11 incelendiğinde günü değerlendirme zamanında öğretmenlerin “öğretmen çocuklar ile vedalaşır” yönergesini sınıf 1, sınıf 2, sınıf 3, sınıf 5, sınıf 6 ve sınıf 9 (n=8), sınıf 7 (n=6), sınıf 8 (n=5), sınıf 10 (n=3) kez uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 10. Günü Değerlendirme Zamanında Öğretmenin Çocuklar İle Vedalaşırken Kullandığı Uygulamalar

Uygulama	n
Adı ile hitap ederek vedalaşma (iyi günler, görüşürüz, iyi tatiller diyerek, giyinmelerine yardımcı olarak	55
Sarılarak vedalaşma	6
Oyun ile vedalaşma	1

Tablo 10' incelendiğinde öğretmenlerin çocuklar ile vedalaşırken “*adı ile hitap ederek vedalaşma*” (n=55), “*sarılarak vedalaşma*” (n=6), “*oyun ile vedalaşma*” (n=1) uygulamalarını kullandıkları görülmektedir.

Şekil 12. Günü Değerlendirme Zamanında Öğretmenin Gözlemlediği Davranışlar Hakkında Konuşma Durumuna Göre Dağılımı

Şekil 12 incelendiğinde günü değerlendirme zamanında öğretmenlerin “*öğretmen gün içinde gözlemlediği olumlu davranışlar hakkında konuşur*” yönergesini sınıf 2 (n=8), sınıf 1 (n=7), sınıf 8 (n=5), sınıf 10 (n=4), sınıf 3 ve sınıf 5 (n=3), sınıf 7 (n=2) kez uyguladıkları görülmektedir.

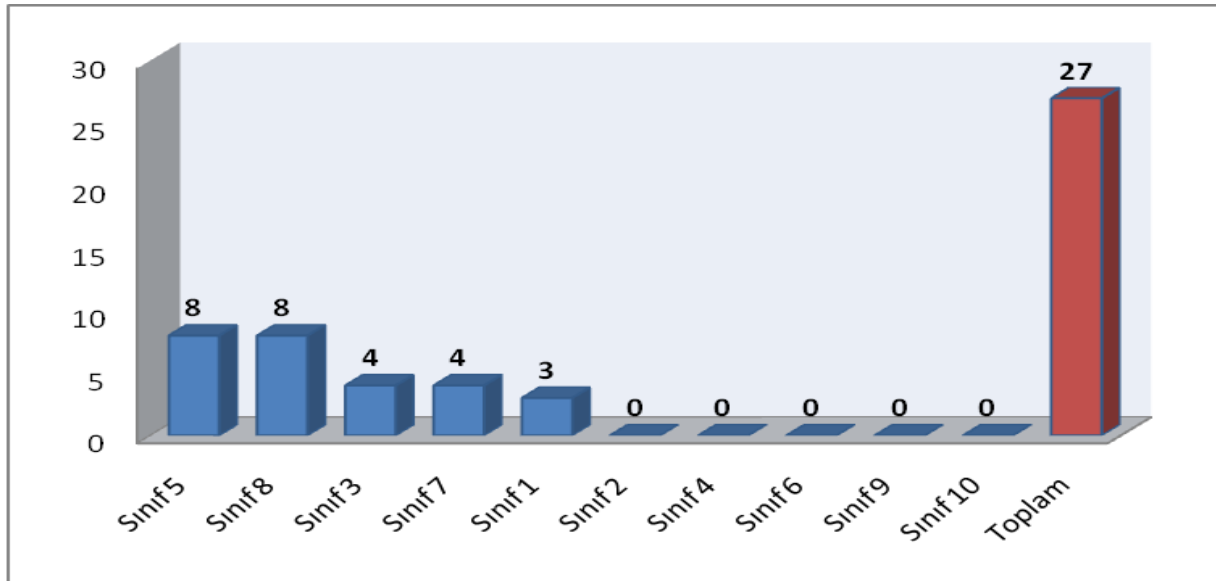
Tablo 11. Günü Değerlendirme Zamanında Öğretmenin Gözlemlediği Olumlu Davranışlar Hakkında Konuşurken Kullandığı Uygulamalar

Uygulama	n
Çocukların sergilemiş oldukları olumlu davranışlar için gülen yüz verme, arkadaşlarına alkışlatma, çocuğu davranışından dolayı tebrik etme gibi sembolik pekiştireçler kullanma (Çocukların sergilediği davranış örnekleri: Yemeğini bitirme, toplanma zamanında oyuncakları toplama, çöpleri çöp kutusuna atma, arkadaşlarına karşı paylaşımcı olma, yardım etme vb.)	32

Tablo 11' incelendiğinde öğretmenlerin gün içinde gözlemlediği olumlu davranışlar hakkında konuşurken “*çocukların sergilemiş oldukları olumlu davranışlar için gülen yüz verme,*

arkadaşlarına alkışlatma, çocuğu davranışından dolayı tebrik etme gibi sembolik pekiştireçler kullanma” (n=32) uygulamalarını kullandıkları görülmektedir.

Şekil 13. Günü Değerlendirme Zamanında Bir Araya Toplanma Durumlarının Dağılımı

Şekil 13 incelendiğinde günü değerlendirme zamanında öğretmenlerin “Öğretmen ve çocuklar bir araya toplanır” yönergesini sınıf 5 ve sınıf 8 (n=8), sınıf 3 ve sınıf 7 (n=4), sınıf 1 (n=3) kez uyguladıkları görülmektedir.

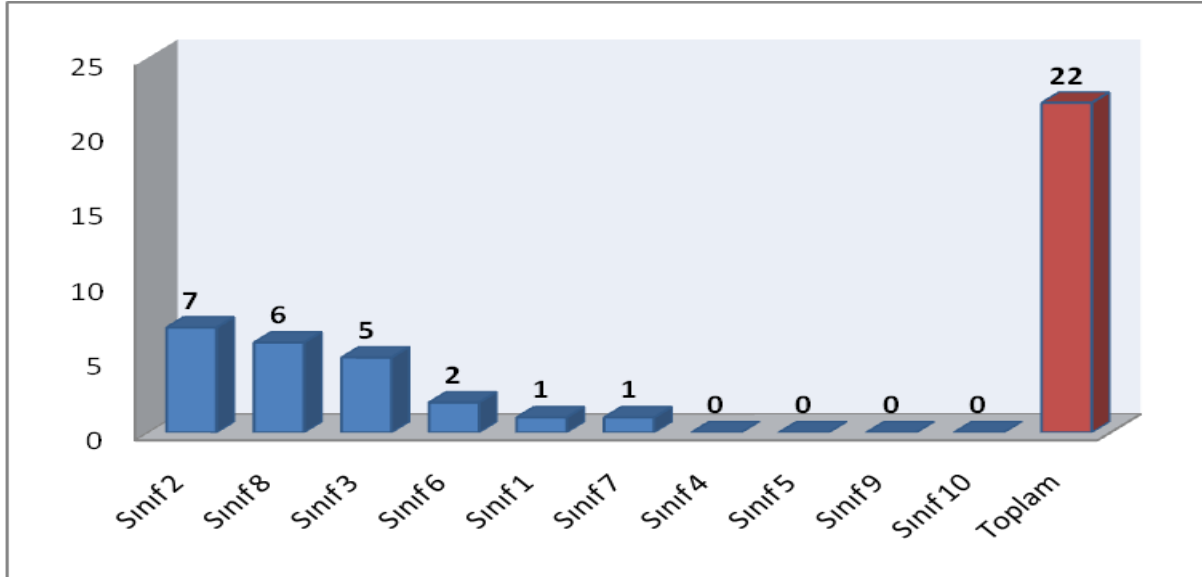
Tablo 12. Günü Değerlendirme Zamanında Bir Araya Toplanırken Kullanılan Uygulamalar

Uygulama	n
İşbirliği sağlayarak bir araya toplama (çocuklardan sandalyeleri yuvarlak oluşturacak şekilde koymaları ve el ele tutuşarak yuvarlak olup oturmaları istenir)	22
Oyun yöntemi ile bir araya toplama	3
Şarkı aracılığı ile bir araya toplama	2

Tablo 12’ incelendiğinde öğretmen ve çocuklar bir araya toplanırken “işbirliği sağlayarak bir araya toplama” (n=22), “oyun yöntemi ile bir araya toplama” (n=3), “şarkı aracılığı ile bir araya toplama” (n=2) uygulamalarının kullanıldığı görülmektedir.

Şekil 14. Günü Değerlendirme Zamanında Öğretmenin Çocuklara Hatırlatma Yapma Durumlarının Dağılımları

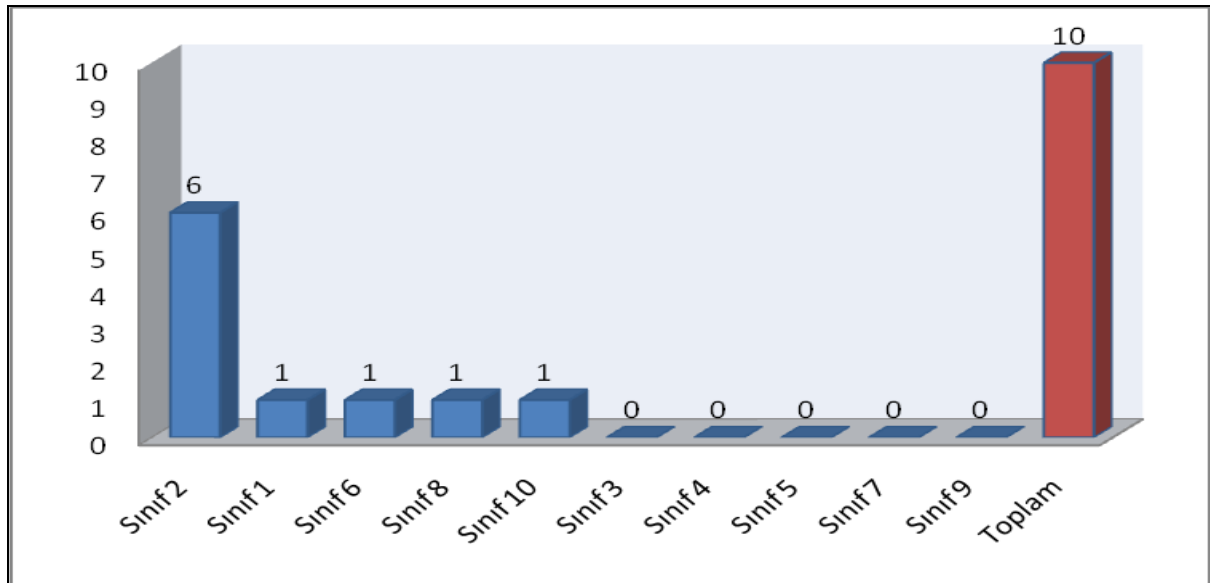
Şekil 14 incelendiğinde günü değerlendirme zamanında öğretmenlerin “öğretmen çocuklara hatırlatmalar yapar” yönergesini sınıf 2 (n=7), sınıf 8 (n=6), sınıf 3 (n=5), sınıf 6 (n=2), sınıf 1 ve sınıf 7 (n=1) kez uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 13. Günü Değerlendirme Zamanında Çocuklara Hatırlatmalar Yapmada Kullanılan Uygulamalar

Uygulama	n
Evde yapılacak çalışmalar hakkında bilgilendirme yapma	16
Okula getirilecek bir materyal hakkında hatırlatma yapma	6

Tablo 13’ incelendiğinde öğretmenlerin çocuklara hatırlatmalar yaparken “evde yapılacak çalışmalar hakkında bilgilendirme yapma” (n=16), “okula getirilecek bir materyal hakkında hatırlatma yapma” (n=6) uygulamalarını kullandıkları görülmektedir.

Şekil 15. Günü Değerlendirme Zamanında Ertesi Gün Yapılabilecek Etkinlikler Hakkında Konuşma Durumlarının Dağılımı

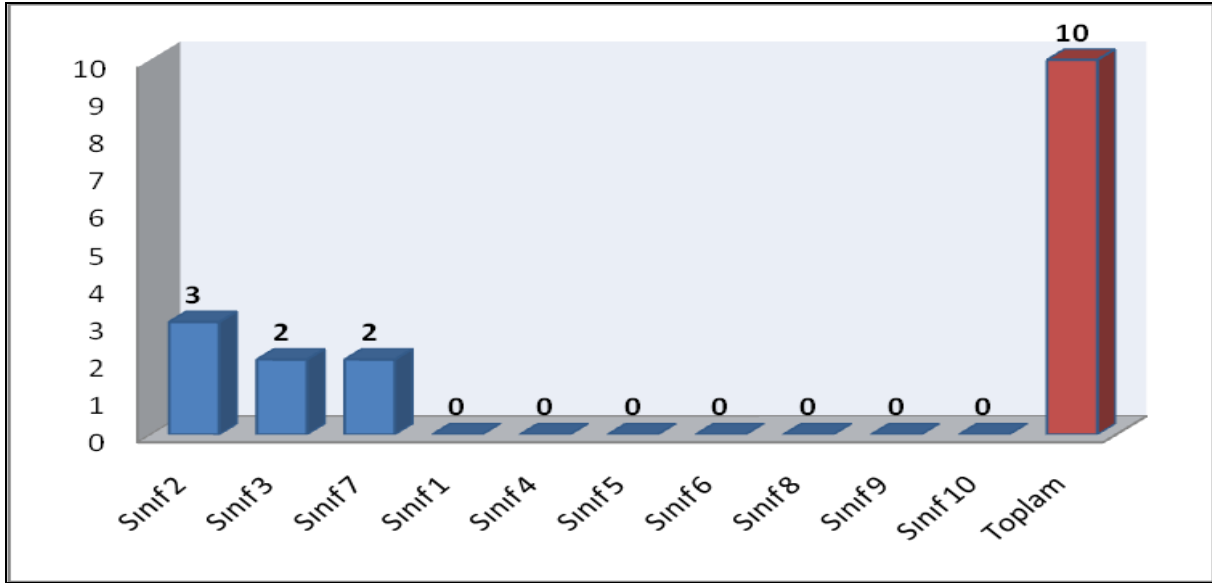
Şekil 15 incelendiğinde günü değerlendirme zamanında öğretmenlerin “*öğretmen çocuklarla ertesi gün yapılabilecek etkinlikler hakkında konuşur*” yönergesini sadece sınıf 2 (n=6), sınıf 1, sınıf 6, sınıf 8 ve sınıf 10 (n=1) kez uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 14. Günü Değerlendirme Zamanında Ertesi Gün Yapılabilecek Etkinlikler Hakkında Konuşmada Kullanılan Uygulamalar

Uygulama	n
Ertesi gün yapılacak etkinlik ile ilgili hazırlık yapmalarını söyleme	6
Ertesi gün yapılacak olan etkinliği anlatma	4

Tablo 14’ incelendiğinde öğretmenlerin çocuklarla ertesi gün yapılabilecek etkinlikler hakkında konuşurken “*ertesi gün yapılacak etkinlik ile ilgili hazırlık yapmalarını söyleme*” (n=6), “*ertesi gün yapılacak olan etkinliği anlatma*” (n=4) uygulamalarını kullandıkları görülmektedir.

Şekil 16. Günü Değerlendirme Zamanında Güne Ait Paylaşmak İstedikleri Olayın Olup Olmadığını Sorma Durumlarının Dağılımı

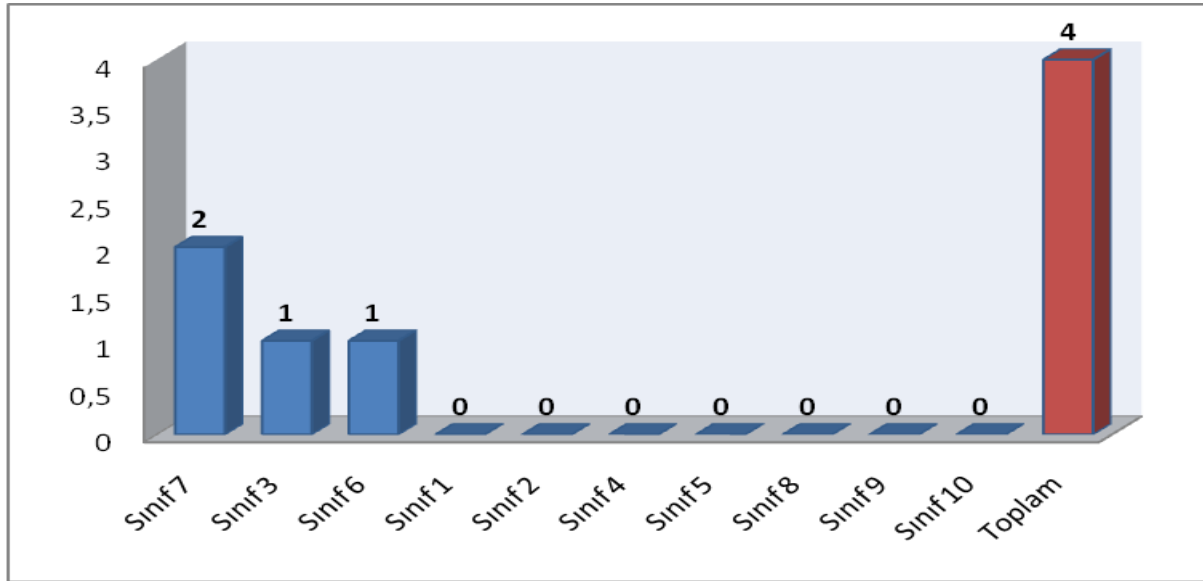
Şekil 16 incelendiğinde günü değerlendirme zamanında öğretmenlerin “*öğretmen çocukların o güne ait paylaşmak istediği olumlu ve ya olumsuz bir olayın olup olmadığını sorar*” yönergesini sınıf 2 (n=3), sınıf 3 ve sınıf 7 (n=2) kez uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 15. Günü Değerlendirme Zamanında Güne Ait Paylaşmak İstedikleri Olayın Olup Olmadığını Sormada Kullanılan Uygulamalar

Uygulama	n
Çocuklardan duygu durumlarını ifade etmelerini isteme (Bugün nasıl geçti? Sizi mutlu eden ya da üzen durumları paylaşır mısınız?)	5
Olumsuz davranış sergileyen çocuk ile davranışı hakkında konuşma	2

Tablo 15’ incelendiğinde öğretmenlerin çocukların o güne ait paylaşmak istediği olumlu veya olumsuz bir olayın olup olmadığını sorarken “*çocuklardan duygu durumlarını ifade etmelerini isteme*” (n=5), “*olumsuz davranış sergileyen çocuk ile davranışı hakkında konuşma*” (n=2) uygulamalarını kullandıkları görülmektedir.

Şekil 17. Günü Değerlendirme Zamanında Öğretmenin Açık Uçlu Sorular Yöneltilme Durumunun Dağılımı

Şekil 17 incelendiğinde günü değerlendirme zamanında öğretmenlerin “öğretmen çocuklara açık uçlu sorular yöneltilir” yönergesini sınıf 7 (n=2), sınıf 3 ve sınıf 6 (n=1) kez uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 16. Günü Değerlendirme Zamanında Öğretmenin Açık Uçlu Sorular Yöneltilirken Kullandığı Uygulamalar

Uygulama	n
Gün içinde oynanan oyunlar hakkında soru sorma (Çocuklara sırası ile hangi oyunları oynadıkları, o oyunu oynarken hangi malzemeleri kullandıkları, hangi arkadaşları ile oynadıkları, oynadıkları oyunu başka hangi merkezlerde oynayabilecekleri hakkında sorular sorulur)	3
Yapılan etkinlikler hakkında soru sorma (Yapılan etkinlikler ile ilgi çocukların görüşlerini almaya yönelik sorular sorulur)	1

Tablo 16’ incelendiğinde öğretmenin çocuklara açık uçlu sorular yöneltilirken “gün içinde oynanan oyunlar hakkında soru sorma” (n=3), “yapılan etkinlikler hakkında soru sorma” (n=1) uygulamalarını kullandığı görülmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Araştırma bulguları incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerinin güne başlama zamanında en çok yaptığı uygulamalar “çocuklarla selamlaşma” (n=55), “gelmeyen çocukları belirleme” (n=45), “şarkı söyleme vb. etkinlikler yapma” (n=29), “çocukların duygu durumları hakkında sohbet etme” (n=15), “çocuklarla sohbet” (n=14), “çember şeklinde oturma” (n=12), “çocukların yaşamlarındaki değişiklikleri ele alma” (n=9), “sağlık durumlarını destekleme” (n=7) olarak sıralanmaktadır. Güne başlama zamanında öğretmen ve çocukların birbiri ile selamlaşırken “adı ile hitap ederek selamlama” (n=37), okula gelmeyen çocukların belirlenmesinde “listeden kontrol ile belirleme” (n=28), şarkı söyleme, öykü anlatma, parmak oyunu gibi etkinlikler yapılırken “öğretmen ve çocukların aktif katılımı ile etkinlik yapma” (n=21), çocukların o günkü duygu durumları hakkında sohbet ederken

“*çocukların duygularını ifade etmelerini isteyerek sohbet etme*” (n=8), öğretmenin çocuklar ile sohbet ederken “*hava durumu hakkında sohbet etme*” (n=7), öğretmen ve çocukların sınıfın veya bahçenin uygun bir yerinde çember şeklinde oturmalarında “*işbirliği sağlayarak oturtma*” (n=9), çocukların yaşantılarında olan değişiklikler ele alınırken “*çocukların fiziksel görünümünde meydana gelen değişiklikleri ele alma*” (n=6), öğretmenlerin vücudun sağlık durumunu destekleyecek egzersizler yapılırken “*gösterip yaptırma yöntemi ile egzersizler yaptırma*” (n=5) uygulamalarını en sık olarak kullandıkları görülmektedir.

Araştırma sonuçları incelendiğinde güne başlama zamanındaki uygulamalara en fazla yer veren öğretmenin sınıf 2'nin öğretmeni olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin bilgileri incelendiğinde sınıf 2'nin öğretmenin mesleki yılının 5 olduğu tablo 1'de görülmektedir. Başka bir ifadeyle bu öğretmen MEB (2013) programı yürürlüğe girdikten sonra mesleğe başlamış ve lisans eğitimi sırasında yeni programla ilgili dersleri aldığından dolayı güne başlama zamanında neler yapılacağına ilişkin bilgi düzeyi diğer öğretmenlere göre daha yüksek olduğu düşünülebilir. Işık (2015) çalışmasında, yedi yıl ve daha az kıdemi olan öğretmenlerin güne başlama zamanını planlama ve uygulamada daha başarılı oldukları sonucuna ulaşmıştır. Araştırma sonuçları incelendiğinde güne başlama zamanında en fazla *çocuklarla selamlaşma, gelmeyen çocukları belirleme* uygulamalarının yapıldığı görülmektedir. Benzer şekilde Yıldız (2019) güne başlama zamanında en çok selamlaşma, yoklama, gün içinde yapılacaklar hakkında sohbet olduğunu belirtmiştir. Ancak güne başlama zamanında ilişkin *çocukların duygu durumları hakkında sohbet etme, çocuklarla sohbet, çember şeklinde oturma, çocukların yaşamlarındaki değişiklikleri ele alma, sağlık durumlarını destekleme* uygulamalarına yeteri kadar yer verilmediği görülmektedir. Literatür incelendiğinde bu bulguyu destekleyen çalışmalar olduğu (Aktulun ve diğ, 2018; Aslan ve Uygun, 2009; Gülay Ogelman, 2014; Tuğrul ve diğ, 2019) görülmekte olup öğretmenlerin günün başlangıç zamanını nitelikli bir şekilde kullanmadıklarını ve öğretmenlerin çocuklarla etkileşime girmeden güne başladıkları görülmektedir. Bu durumun nedeni olarak Işık (2015) güne başlama zamanını öğretmenlerin güne başlama zamanını gereksiz gördüklerini bu nedenle çocukların gelince oyun oynamaya geçmeleri olarak belirtmiştir. Araştırma sonuçları incelendiğinde güne başlama zamanında öğretmenlerin *adı ile hitap ederek selamlama, listeden kontrol ile belirleme* gibi daha çok öğretmen merkezli, çocuğun daha çok pasif olduğu uygulamaları tercih ettikleri, *çocukların duygularını ifade etmelerini isteyerek sohbet etme, hava durumu hakkında sohbet etme, işbirliği sağlayarak oturtma, çocukların fiziksel görünümünde meydana gelen değişiklikleri ele alma, gösterip yaptırma yöntemi ile egzersizler yaptırma* gibi çocukların aktif olduğu uygulamaları daha az tercih ettikleri görülmektedir. Ancak güne başlama zaman dilimi çocukların fikirlerini paylaştığı, birbirleriyle iletişime geçtiği, sosyal ve duygusal gelişimlerine katkı sağlanan en önemli zaman aralığıdır (Griffiths ve Goodal, 2007; Lown, 2002; Santer). Bu nedenle öğretmenlerin çocuk merkezliliği sağlayacak yöntem ve uygulamalara yer verilmesi gerekmektedir.

Araştırma bulguları incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerinin günü değerlendirme zamanında en çok yaptığı uygulamalar “*çocuklar ile vedalaşma*” (n=62), “*olumlu davranışların dönütünü sağlama*” (n=32), “*bir araya toplama*” (n=27), “*hatırlatmalar yapma*” (n=22), “*sonraki güne hazırlık yapma*” (n=10), “*paylaşımında bulunmalarını sağlama*” (n=7), “*açık uçlu sorular yönelme*” (n=4), “*çocukların etkinlik isteklerini dinleme*” (n=0) olarak sıralanmaktadır. Günü değerlendirme zamanında öğretmenlerin çocuklar ile vedalaşırken “*adı ile hitap ederek vedalaşma*” (n=55), öğretmenlerin gün içinde gözlemlediği olumlu davranışlar hakkında konuşurken “*çocukların sergilemiş oldukları olumlu davranışlar için gülen yüz verme, arkadaşlarına alkışlatma, çocuğu davranışından dolayı tebrik etme gibi sembolik pekiştirme yöntemleri kullanma*” (n=32), öğretmen ve çocuklar bir araya toplanırken

“işbirliği sağlayarak bir araya toplama” (n=22), öğretmenlerin çocuklara hatırlatmalar yaparken “evde yapılacak çalışmalar hakkında bilgilendirme yapma” (n=16), öğretmenlerin çocuklarla ertesi gün yapılabilecek etkinlikler hakkında konuşurken “ertesi gün yapılacak etkinlik ile ilgili hazırlık yapmalarını söyleme” (n=6), öğretmenlerin çocukların o güne ait paylaşmak istediği olumlu veya olumsuz bir olayın olup olmadığını sorarken “çocuklardan duygu durumlarını ifade etmelerini isteme” (n=5), öğretmenin çocuklara açık uçlu sorular yöneltirken “gün içinde oynanan oyunlar hakkında soru sorma” (n=3) uygulamalarını en sık olarak kullandıkları görülmektedir.

Güne başlama zaman diliminde görülen benzer bir durum günü değerlendirme zamanında da görülmektedir. Günü değerlendirme zamanındaki uygulamalara en fazla yer veren öğretmenin mesleki yılı 5 yıl olan sınıf 2'nin öğretmeni olduğu görülmektedir. Başka bir ifadeyle bu öğretmen MEB (2013) programı yürürlüğe girdikten sonra mesleğe başlamış ve lisans eğitimi sırasında yeni programla ilgili dersleri aldığından dolayı günü değerlendirme zamanında neler yapılacağına ilişkin bilgi düzeyi diğer öğretmenlere göre daha yüksek olduğu söylenebilir. Yapılan araştırmalar incelendiğinde Okul Öncesi Eğitim Programı'nda yer alan değişikliklere yönelik yaptıkları araştırma sonucunda öğretmenlerin değerlendirme aşamasında zorluk yaşadığı ve günlük değerlendirmeleri yeterince yapamadıkları görülmektedir (Gündoğdu ve diğ, 2002; Varol, 2012). Araştırma bulguları incelendiğinde öğretmenlerin günü değerlendirme zamanında *çocuklar ile vedalaşma, olumlu davranışların dönütünü sağlama* gibi uygulamalara oldukça sık yer verirken, *açık uçlu sorular yöneltme, çocukların etkinlik isteklerini dinleme* gibi uygulamalara ise çok az yer verdikleri görülmektedir. Türkiye'de yapılan diğer çalışmalar incelendiğinde günü değerlendirme zamanına ilişkin görüşlerin paralellik gösterdiği bu zaman dilimine önem verildiği ancak uygulama oranının düşük olduğu görülmektedir (Aydemir, 2018; Işık, 2015; Yıldız, 2019). Aslan ve Uygun (2009) bu durumun nedeni olarak öğretmenlerin günü değerlendirme zamanı için zaman kalmaması ve ailelerin çocuklarını almaya erken gelmelerini göstermektedir. Araştırma sonuçları incelendiğinde günü değerlendirme zamanında *paylaşımında bulunmalarını sağlama, açık uçlu sorular yöneltme, çocukların etkinlik isteklerini dinleme* gibi çocukların aktif olmasını sağlayıcı, kendilerini ifade etmesine olanak veren ve düşünme becerilerini destekleyici uygulamalara yeterince yer verilmediği görülmektedir. Epstein ve Hohman (2012) değerlendirme zamanı çocukların gün içinde yaptıkları çalışmalar hakkında düşündükleri ve deneyimlerini öğretmen ve arkadaşlarıyla paylaştıkları zaman dilimi olarak belirtmiştir. Bu nedenle drama, resim, oyun, anlatma bellek kartları, resim yapma, afiş/poster hazırlama, çekilen fotoğraflar çocuklarla inceleme gibi yöntemler kullanarak çocuklar etkin olarak değerlendirme sürecine katılabilir (Sapsağlam, 2013; Weikart ve Schweinhart, 2005;). Araştırmadan elde edilen bu bilgiler incelendiğinde güne başlama zamanında *çocuklarla selamlaşma* ve günü değerlendirme zamanında ise *çocuklar ile vedalaşma* üzerine odaklanıldığı görülmektedir. Günü başlama ve günü değerlendirme zamanlarında yapılması gereken diğer uygulamaların yapılmasında öğretmenlerin büyük bölümünün yetersiz kaldığı veya hiç yer vermediği görülmektedir. Bu durum ise MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programının niteliğini azaltarak, güne başlama ve günü değerlendirme zamanlarında elde edilebilecek kazanımların öğretmen, çocuk ve aileler tarafından ulaşılamamasına neden olduğu söylenebilir. Bu bilgiler ışığında;

- Güne başlama ve günü değerlendirme zamanlarının uygulamadaki eksikliklerin giderilmesi için özellikle çalışma yılı fazla olan öğretmenlere Üniversite-Milli Eğitim Ortaklığı ile MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programına ilişkin çalıştay, seminer ve anasınıflarında uygulamalı eğitimler düzenlenmesi,

- Okul öncesi öğretmenlerine güne başlama ve günü değerlendirme zamanlarında yapacakları uygulamalara yönelik okul öncesi eğitim alanında çalışan akademisyenler ve öğretmenler tarafından yurt dışından ve Türkiye’den somut uygulama örnekleri sunulması,
- Okul öncesi öğretmenlerinin güne başlama ve günü değerlendirme zamanlarında çocukların sürece katılımını sağlayıcı yöntem ve teknikler konusunda okul öncesi eğitim alanında çalışan akademisyenler tarafından bilgilendirmeler yapılması,
- Güne başlama ve günü değerlendirme zaman dilimlerinin etkin olarak uygulandığı High Scope, Reggio gibi yaklaşımlarda olduğu gibi bu zaman dilimlerinde somut materyallerin kullanılması, mekânın uygun bir şekilde düzenlenmesi, çocukların duygularını ortaya çıkarmak için çeşitli tekniklerin kullanılması,
- Bu çalışma genel tarama modeli çalışmasıdır. Güne başlama ve günü değerlendirme zaman dilimlerine ilişkin deneysel çalışmalar yapılarak çocuklar üzerindeki etkisinin ortaya konması önerilmektedir.

Kaynakça

- Akgün, E. (2013). Okul öncesi eğitimde sabah rutinlerinin incelenmesi: Fransa örneği. *Mustafa Kemal University Journal of Social Sciences Institute*, 10(24), 77-85.
- Arseven, A. D. (2001). *Alan araştırma yöntemi*. Gündüz Eğitim Yayıncılık
- Aslan, M., & Uygun, N. (2019). Okul öncesi eğitim programının Stufflebeam’ın bağlam, girdi, süreç ve ürün (BGSÜ) değerlendirme modeline göre değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 44(200), 229-251.
- Aydemir, F. (2018). *Öğretmenlerin Milli Eğitim Bakanlığı okul öncesi eğitim programını planlama ve uygulamaya yönelik çalışmalarının incelenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi.
- Aydın S., Şentürk, Ş., & Duran, V. (2018). *Okul öncesi programının stufflebeam bağlam, girdi, süreç ve ürün modeline göre değerlendirilmesi*. *Turkish Studies Educational Sciences*, 13(27), 163-181.
- Bliss, T., & Tetley, J., (2006). *Circle Time: A resource book for primary and secondary scholls*. Sage.
- Bogaert, C., & Delmarle, S. (2006). *Une autre gestion du temps scolaire: Pour un développement des compétences dès la maternelle*. De Boeck.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (Genişletilmiş 17. baskı). Pegem Yayıncılık
- Deniz, Ü., & Yükselen, A. İ. (2015). 0-36 Aylık Çocuklar İçin Eğitim Programı. A. Köksal Akyol (Ed.), *Okul öncesi eğitim programları* içinde (s. 37-38). Hedef. Yayıncılık.
- Düşek, G., & Dönmez, B. (2012). *Türkiye’de yayımlanan okul öncesi eğitim programları*. *MBD*, 1(1), 68-75.
- Edwards, C. P., & Gandini, L. (2018). The Reggio Emilia Approach to early childhood education. In *Handbook of international perspectives on early childhood education* (pp. 365-378). Routledge
- Epstein, A. S., & Hohmann, M. (2012). *The High Scope preschool curriculum*. HighScope Press.
- Gould, P., & Sullivan, J. (1999). *Inclusive early childhood classroom: Easy ways to adapt learning centers for all children*. Gryphon House
- Gündoğdu, K., Turan, S., Kızıлтаş, E., Çimen, N., & Kayserili, T. (2008). 2002 ve 2006 okul öncesi öğretim programlarında yer alan değişikliklerin öğretmen algılarına göre karşılaştırılması. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (17), 47-71.
- Hanley, G. P., Tiger, J. H., Ingvarsson, E. T., & Cammilleri, A. P. (2009). Influencing preschoolers' free-play activity preferences: an evaluation of satiation and embedded einforcement. *Journal of applied behavior analysis*, 42(1), 33-41.
- Hohmann, M., & Weikart, D. P. (2000). *Küçük çocukların eğitimi: okul öncesi ve çocuk bakım programları için etkin öğrenme uygulamaları*. SS Kohen ve Ü. Öğüt (Çev.). Hisar Eğitim Vakfı.

- Isaacs, B. (2018). *Understanding the Montessori approach: Early years education in practice*. Routledge.
- Işık, N. E. (2015). *Öğretmenlerin MEB 2013 okul öncesi eğitim programı hakkındaki görüşleri ve programı kullanma durumu*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi.
- Karasar, N. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Lang, P. (1998). Getting round to clarity: What do we mean by circle time? *Pastoral Care in Education*, 16(3), 3-10.
- Lown, J. (2002) Circle time: The perceptions of teachers and pupils, *Educational Psychology in Practice*, 18(2), 93-102.
- MEB. (2013). *Okul öncesi eğitim programı*. MEB Yayınları.
- Nicol, J., & Taplin, J. T. (2017). *Understanding the Steiner Waldorf Approach: Early years education in practice*. Routledge.
- Ogelman, H. G. (2014). Okul öncesi eğitim kurumlarında serbest zaman etkinliklerinin gözlemlenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(26), 125-138.
- Powell, D. R. (2013). The Head Start program. In J. Roopnarine & J. Johnson (Eds.), *Approaches to early childhood education, 6th ed* (pp. 61-78). Merrill/Pearson.
- Sapsağlam, Ö. (2013). Değerlendirme boyutuyla okul öncesi eğitim programları (1952-2013). *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 63-73.
- Santer, J., Griffiths, C., & Goodal, D. (2007). *Free play in early childhood*. The National Children's Bureau.
- Tuğrul, B., Boz, M., Uludağ, G., Aslan, Ö. M., Çelik, S. S., & Çapan, A. S. (2019). Okul öncesi dönemdeki çocukların okuldaki oyun olanaklarının incelenmesi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(2), 185-198.
- Uyanık Aktulun, Ö., Can Yaşar, M., Karaca, N. H., Akyol, T., Şenol, F. B., & Kaya, Ü. Ü. (2018). Çocukların öğrenme merkezlerinde oyun tercihlerinin incelenmesi. *E-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(3), 30-45.
- Varol, F. (2012). Anaokulu öğretmenleri konuşuyor: Kaliteli eğitim. *Uluslararası katılımlı çocuk ihtiyaçları sempozyumu bildiri kitabı*, s.29-36. Ankara: Mutlu Çocuklar Derneği.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2009). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Genişletilmiş 9. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, M. (2019). *MEB 2013 Okul Öncesi Eğitim Programında yer alan güne başlama ve günü değerlendirme zamanının etkin uygulanmasına ilişkin öğretmen, müdür ve akademisyen görüşlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi.
- Weikart, D. P., & Schweinhart, L. J. (2005). The High/Scope curriculum for early childhood care and education. *Approaches to early childhood education (4th ed., pp. 277-294)*. Prentice Hall.

Exedended Abstract

Introduction

During the implementation of the preschool education program, it is seen that problems were encountered in circle time and and daily evaluation time same, which times represent parts of the daily flow of education. It was seen that as children arrived to classroom at different times, the circle time, which was envisaged for initial performance, was partially performed after the game time. An examination of the studies conducted in Turkey show that opinions on the evaluation time are parallel, that importance was attached to this timeframe but that the ratio of implementation was low (Aslan and Uygun, 2009; Aydemir, 2018; Işık, 2015). Although circle time and daily evaluation time bear importance and should be included each day as mentioned above, it is seen that teachers don't implement them much. Relying on such information, this research aims at examining the applications that should be performed in

circle time and daily evaluation time, which are included in the Preschool Education Program of the Ministry of National Education (2013).

Method

The research aims at determining in detail the practices of preschool teachers in circle time and daily evaluation time. For this purpose, this study has been planned according to the "survey model". This is a descriptive research that queries the current situation. We have utilized the survey model for determining the applications that preschool teachers perform in circle time and daily evaluation time. The descriptive survey model seeks answers to research problems by analyzing data, which have been obtained from many subjects and objects within a certain timeframe (Arseven, 2001; Karasar, 2010). The research was conducted on the preschool teachers that work in the kindergartens that are affiliated with the department of national education in the City Centrum of Giresun. "Convenience Sampling" was used for determining the study group of the research. This sampling method was preferred in order to easily access the participants, making savings on time, energy & material resources and give speed and practicality to the research. For this reason, the research included 10 preschool teachers that are employed in easily accessible kindergartens and observation was made at their classrooms (Yıldırım and Şimşek, 2009). As the data-gathering tool, "Circle Time and Daily-Evaluation Observation Form" was used. A literature survey was initially made while creating the observation form, and draft articles were created thereafter. The draft so prepared was sent to three experts, which included 2 assistant professors and 1 professor. Necessary changes were made upon recommendations by expert and the Observation Form was given its final format in line with Expert Opinions. The Observation Form includes general observation-related information such as the observation phase, and the activities that should take place in circle time and daily evaluation time. The researchers marked the related article in the observation form as "No" and wrote down the necessary explanations, which they obtained during observation, in the "explanations" section. The research data was collected during the autumn period of 2019-2020 educational year. The data were gathered by using the observation technique. Observation represents a method that is used for defining in detail a behavior that appears in any environment or institution. As observation allows observing the behavior directly within its natural framework, it represents the most appropriate data collection technique for the purpose of this research (Büyüköztürk et al, 2014; Yıldırım and Şimşek, 2009). For a period of 20 weeks, two researchers have performed two observations a week, which total 80, in order to gather data for the research. A total of eighty observation data were obtained. Each researcher made observation at a different classroom. Researchers conducted the observations within the natural process. Content analysis was used for analyzing the gathered data. The procedure for the content analysis included the gathering of similar data within the framework of certain concepts & themes and organizing & interpreting them in a format comprehensible by the reader. Content analysis is used in four phases while processing the qualitative research data that are obtained from documents: (1) Coding data, (2) Finding themes, (3) Organizing codes and themes, and (4) Defining and interpreting findings (Yıldırım and Şimşek, 2009). The data obtained during this study were analyzed by making a separate coding for each teacher. The purpose of the research was heeded while making coding, and codes were generated in this direction. Codes were generated through the open coding method. The codes obtained in this direction were first given a tabled format and later interpreted.

Results and Discussion

The research showed that the activities that the preschool teachers most performed in circle time included saluting the children, determining the children that are absent, singing etcetera,

chatting about the emotional statuses of children; and the ones that they most performed in daily evaluation time included saying goodbye to children, providing feedback about positive behaviors, getting together and making reminders. In light of this information, this represents a general survey model study that, as far as the circle time and daily evaluation time are concerned, recommends the provision of inter-service trainings related to the 2013 Preschool Education Program especially for teachers that have worked for long time, providing preschool teachers concrete samples for applications that they will perform in circle time and daily evaluation time, and informing the preschool teachers about the methods & techniques that will enable children to participate in the process in in circle time and daily evaluation time. We recommend the conduct of experimental studies about the times of circle time and daily evaluation time and manifesting the impact thereof on children.